

BÜLLETEN

№ 9 (13) • Sentyabr 2013-cü il

www.azərsu.az

Qaynar xətt - 955

Mərkəzi Laboratoriyanın yeni binası istifadəyə verilmişdir

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Mərkəzi Laboratoriyasının yeni binasının açılışı olmuşdur. Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva açılış mərasimində iştirak etmişdir. Dövlət başçısına məlumat verilmişdir ki, ən son avadanlıq və texnologiyalarla təchiz olunmuş laboratoriyada içməli su və tullantı sularının 138 parametri tədqiq ediləcək.

● ətraflı səh. 5

“Azərsu” ASC əməkdaşlarının vəzifə maaşları artırılmışdır

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətində işçilərin maddi rifahının yaxşılaşdırılması və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdirilir. Səhmdar Cəmiyyət ilə Su təsərrüfatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin əmr-qərarına əsasən, “Azərsu” ASC işçilərin əməyinin ödənilməsi haqqında Əsasnaməyə dəyişikliklər edilmişdir. Dəyişikliklərə əsasən əməyin ödənilməsi sisteminin tarif blokları üzrə təkmilləşdirmələr aparılmışdır. Eyni zamanda aylıq vəzifə maaşları 01 sentyabr 2013-cü il tarixdən orta hesabla 10 faiz artırılmışdır.

5 şəhərə yeni mənbələrdən içməli suyun verilməsi təmin olunmuşdur

Sentyabr ayında Biləsuvar, Yardımlı, Lənkəran, Şəmkir və Naftalan şəhərlərinə içməli suyun verilməsi mərasimləri keçirilmişdir. Tədbirlərdə iştirak edən Prezident İlham Əliyev 2015-ci ilin sonuna qədər bütün şəhərlərin və əksər kəndlərin təmiz içməli su ilə təmin olunacağını bildirmişdir.

● ətraflı səh. 2,3, 4, 8

Quba şəhərinin su və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi başa çatmışdır

İri şəhər və rayon mərkəzlərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun yenidən qurulması istiqamətində həyata keçirilən ilk layihə Quba şəhərində yekunlaşmışdır. Sentyabrın 18-də Prezident İlham Əliyev Quba şəhərində içməli su və kanalizasiya layihəsinin başa çatması münasibətilə təşkil olunan mərasimdə iştirak etmiş, Quba Sukanal İdarəsində yaradılmış şəraitlə tanış olmuşdur.

● ətraflı səh. 6-7

Cəbhə xəttində yerləşən Tapqaraqoyunlu kəndinin içməli su problemi həll edilmişdir

Cəbhə xəttində yerləşən Goranboy rayonunun Tapqaraqoyunlu kəndinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən layihənin icrası başa çatmışdır. Yeni su təchizatı infrastrukturunun yaradılması nəticəsində kəndin 2400 sakini 24 saat fasiləsiz və keyfiyyətli içməli su ilə təmin olunmuşdur.

● ətraflı səh. 10

Sentyabrın 4-də Prezident İlham Əliyev Biləsuvar şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimində iştirak etmişdir. Dövlət başçısı əvvəlcə sakinlərlə görüşmüşdür.

Rayon ictimaiyyətinin nümayəndələrini salamlayan Prezident İlham Əliyev bu əlamətdar hadisə münasibəti ilə sakinləri təbrik etmişdir: **“Bu gözəl hadisə münasibətilə sizi ürəkdən təbrik edirəm. Bundan sonra kəndlərə də su xətləri çəkiləcəkdir və beləliklə bu problemi biz birdəfəlik həll edirik.**

Bildiyiniz kimi, təmiz içməli su insanların sağlamlığını təmin edir. Biz isə istəyirik ki, Azərbaycan vətəndaşları sağlam olsunlar, xəstələnməsinlər və Azərbaycanda bütün sahələrdə ən yüksək standartlar tətbiq edilsin. Ona

Şirvan-Muğan qrup su kəməmindən Biləsuvar şəhərinə içməli su verilmişdir

görə, içməli su və kanalizasiya xətlərinin çəkilişi bu gün Azərbaycanda hər bir bölgədə icra edilir. Bu, bəzi rayonlarda artıq istifadəyə verilmişdir, bəzi rayonlarda icra edilir, bəzi rayonlarda isə hazırlıq işləri gedir. Ancaq Azərbaycanda bir dənə də şəhər qalmayacaq ki, orada 24 saat ərzində içməli su olmasın. Eyni zamanda, bununla paralel olaraq bir çox kəndlərdə də içməli su layihələri təmin ediləcəkdir, o cümlədən Biləsuvarda. Beləliklə, biz bu insanları həmişə narahat edən ən əsas problemi həll edəcəyik”.

Sonra İlham Əliyev Biləsuvar şəhərinin su təchizatı sisteminin, Şirvan-Muğan qrup su kəmərinin baş planları və texniki göstəricilərini əks etdirən stendlərə baxmışdır. “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov dövlət başçısına layihə barədə məlumat verərək bildirmişdir ki, Biləsuvar şəhəri içməli su ilə Araz çayından çəkilən “Cənub” kanalından təmin olunurdu. Şəhərdə sətəmizləyici qurğu olmadığından kanal suyu çökdürülərək əhaliyə verilmirdi. Şəhərin 21 min sakininin təxminən 50 faizinə yerli Sukanal İdarəsi tərəfindən xidmət göstərilirdi. Əhalinin qalan hissəsi isə tələbatını fərdi qaydada ödəyirdi. Şəhər əhalisinə içməli su həftənin 5 günü cədvəl üzrə 7-8

saat ərzində verilmirdi. İstismarda olan su xətləri isə yararsız vəziyyətdə idi. Kanalizasiya sistemi ümumiyyətlə olmamışdır.

Sonra dövlətimizin başçısına “Biləsuvar şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması” layihəsi haqqında məlumat verilmişdir. Qeyd olunmuşdur ki, layihə 2035-ci ilədək perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla 26 min nəfərin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına hesablanmışdır. Layihəyə əsasən Biləsuvar şəhərinə içməli su yeni mənbədən – Şirvan-Muğan qrup su kəməmindən verilir. Bu məqsədlə Salyan şəhəri yaxınlığındakı anbardan 57 kilometr uzunluğunda özüaxımlı magistral su kəməri çəkilmişdir. Biləsuvar şəhərini fasiləsiz rejimdə içməli su ilə təmin etmək üçün ümumi tutumu 10 min kubmetr olan 2 su anbarı tikilmişdir. Yeni layihəyə əsasən şəhərə saniyədə 158 litr su verəcəkdir ki, bu da istehlakçıların tələbatını tam ödəyəcəkdir. Biləsuvar şəhərində 89 kilometrlik paylayıcı su şəbəkəsində işlər tam yekunlaşmış, 4430 ünvanın hamısı yeni şəbəkəyə qoşulmuşdur. Layihəyə uyğun olaraq Biləsuvar şəhərində ilk dəfə kanalizasiya şəbəkəsi yaradılır. 88 kilometr kanalizasiya şəbəkəsinin 70 kilometrlik hissəsinin tikintisi başa çatmış, 3 kilometr

uzunluğunda mikrotunel tipli kanalizasiya kollektorunun tikintisi davam etdirilir. Tullantı suları şəhərin kənarında tikiləcək çirkab sətəmizləyici qurğuya ötürülməcəkdir. İcrasına 2011-ci ilin oktyabrında başlanan və dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən layihə 2014-cü ildə tam başa çatdırılacaqdır. Biləsuvar şəhərini içməli su ilə təmin edən Şirvan-Muğan qrup su kəməri rayonun 24 kəndini də içməli su ilə təmin edəcəkdir.

Prezident İlham Əliyevə Şirvan-Muğan qrup su kəməri haqqında da məlumat verilmişdir. Kəmərin təməli 2012-ci il iyulun 16-da Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur. Kür-Bakı su kəmərləri ilə nəql edilən suyun bir hissəsi Şirvan-Muğan qrup su kəməri vasitəsilə Hacıqabul, Şirvan, Salyan, Neftçala və Biləsuvar şəhərlərinin, həmçinin həmin rayonların 121 kəndinin tələbatının ödənilməsinə imkan verəcəkdir. Kəmərin istismara verilməsi ilə 470 min əhali fasiləsiz keyfiyyətli içməli su ilə təmin olunaçaqdır. Artıq 2013-cü ilin aprelindən Hacıqabul, iyulundan isə Şirvan şəhərinə bu kəmərlə vasitəsilə su verilir.

Layihələrlə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev Biləsuvar şəhərinə içməli suyun verilməsini bildirən düyməni işə salmışdır.

Lənkəran şəhəri keyfiyyətli içməli su ilə təmin olunur

Prezident İlham Əliyev Lənkərana səfəri çərçivəsində sentyabrın 5-də şəhərə içməli suyun verilməsi mərasimində iştirak etmişdir. Dövlətimizin başçısı "Lənkəran şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması" layihəsinin baş planını əks etdirən stendlərlə tanış olmuşdur.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov Prezident İlham Əliyevə məlumat vermişdir ki, Lənkəran şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemləri ötən əsrin 60-70-ci illərində yaradılmışdır. Şəhərə içməli su Xanbulançay su anbarından verilirdi. Lənkəran şəhərinin və ona bitişik kəndlərin 68 min əhalisinin cəmi 15 faizi mərkəzləşmiş qaydada içməli su ilə təmin olunurdu. İçməli su həyət evlərinə fasiləsiz, çoxmənzilli yaşayış binalarına isə gündə 1-2 saat olmaqla cədvəl əsasında verilir. Əhəlinin qalan hissəsi isə tələbatını fərdi qaydada quyu suları ilə ödəyirdi. İndiyədək istismarda olan magistral və şəhərdaxili paylayıcı su xətləri isə yararsız vəziyyətə düşmüşdü. Şəhərdə cəmi 28 kilometr kanalizasiya xətti mövcud idi. Qalan ərazilərin tullantı suları açıq kanallarla təmizlənmədən dənizə axıdılırdı.

Bildirilmişdir ki, bu problemlərin həlli məqsədilə dövlət başçısının göstərişinə əsasən hazırlanmış "Lənkəran şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi"

2035-ci ilədək perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla Lənkəran şəhəri, Şilavar, Digah, Velədi, Sütəmurdov və Göyşaban kəndlərinin 82 min sakininin içməli su təchizatının və kanalizasiya xidmətlərinin yaxşılaşdırılmasına hesablanmışdır. Gələcəkdə magistral kəmərlər boyunca yerləşən Gərmətük, Şürük, Bala Şürük, Küvənli, Tütəpeştə, Luvəsər və Səpnəkəran kəndlərinə də bu mənbədən içməli su verilməsi nəzərdə tutulur. Bütövlükdə layihədən 100 min nəfər faydalanacaqdır. Şəhərə saniyədə 348 litr su veriləcəkdir ki, bu da sakinlərin tələbatını tam ödəyəcəkdir.

Layihəyə əsasən Lənkəran şəhəri və ətraf kəndlər üçün içməli su mənbəyi kimi Xanbulançay anbarı seçil-

mişdir. Burada məhsuldarlığı sutkada 30 min kubmetr olan qum süzgəcli suqəbuledici qurğu inşa olunmuşdur. Lənkəran şəhərini fasiləsiz rejimdə içməli su ilə təmin etmək məqsədi ilə tutumu 10 min kubmetr olan anbar tikilmiş və buradan şəhərə 11,6 kilometr uzunluğunda magistral xətt çəkilmişdir.

Prezident İlham Əliyevə məlumat verilmişdir ki, Lənkəran şəhərində tikintisi nəzərdə tutulan 233 kilometr paylayıcı su şəbəkəsinin 160 kilometrlik hissəsində işlər yekunlaşmış, 15 min abonentin 10 mini yeni şəbəkəyə qoşulmuş və onların 3 mini smart-kart tipli sayğaclarla təmin olunmuşdur. Layihə üzrə inşası planlaşdırılan 197 kilometr uzunluğunda kanalizasiya xətlərinin 20 kilometrlik hissəsi çəkilmişdir

və 9,4 kilometr uzunluğunda mikrotunel tipli kanalizasiya kollektorunun inşası davam etdirilir. Şəhərdə toplanan tullantı suları gələcəkdə inşa ediləcək və məhsuldarlığı sutkada 40 min kubmetr olacaq çirkab su təmizləyici qurğuya ötürüləcəkdir.

İcrasına 2011-ci ilin oktyabrında başlanmış və dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən layihə 2014-cü ildə başa çatdırılacaqdır. Gələcəkdə Astara şəhərinin və həmin rayonun 27 kəndinin 90 mindən artıq sakininə də içməli suyun Xanbulançay mənbəyindən verilməsi nəzərdə tutulur.

Layihə ilə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev Lənkəran şəhərinə içməli suyun verilməsini bildiren düyməni işə salmışdır.

Şəmkir şəhərinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması layihəsinin açılışı olmuşdur

Sentyabrın 9-da Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Şəmkir şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimi keçirilmişdir. Rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşən dövlət başçısı onları təbrik edərək layihənin icrasının Şəmkir şəhərinin tarixində önəmli rolu olduğunu diqqətə çatdırılmışdır: **“İçməli su problemi ölkəmiz üçün həmişə insanları narahat edən böyük bir məsələ idi. Bildiyiniz kimi, bizim əsas su mənbələrimiz ölkəmizin kənarında formalaşır. Su xətləri çəkilməli idi və çəkilib, su anbarları tikilməli idi və tikilib. Onlardan biri - Şəmkirdə Şəmkirçay dəryaçasının tikintisi davam edir. Bu dəryaçanın böyük əhəmiyyəti vardır. Çünki Şəmkiri və qonşu şəhərləri içməli su ilə təmin edəcək, eyni zamanda, 75 min hektar torpaq sahəsi suvarılacaqdır. Əlbəttə ki, Azərbaycanda**

su ilə bağlı məsələlər bütün dövrlərdə çox ciddi problem olaraq qalmışdır. 1970-1980-ci illərdə ulu öndər Heydər Əliyevin göstərişi ilə su xətləri çəkilmişdir. Ancaq bu gün biz bu məsələlərin tam şəkildə həllinə nail oluruq və nail olacağıq. İnsanların sağlamlığı üçün əsas məsələ olan təmiz içməli su artıq hər bir şəhərə verilməkdir. Şəmkirdə də biz bu gün bunu qeyd edirik. Artıq sakinlərin bir hissəsi içməli suyu 24 saat ərzində alır. Yaxın zamanlarda şəhər su ilə tam təmin ediləcəkdir”.

Sonra Prezident İlham Əliyev “Şəmkir şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması” layihəsini əks etdirən stendlərə baxmışdır.

“Azərsu” ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov Prezident İlham Əliyevə məlumat vermişdir ki, Şəmkir şəhərinin su təchizatı sistemi 1960-cı il

lərdə yaradılmışdır. Şəhər içməli su ilə Cəyir çayı yatağında yaradılmış drenaj sistemi, subartezian quyuları və kəhrizlər vasitəsilə təmin olunsada, bu, mövcud tələbatı ödəmirdi. Şəhərdə 2,2 min kubmetr tutuma malik 2 su anbarı mövcud olmuşdur.

Magistral və paylayıcı su xətləri istismara yararsız vəziyyətə düşmüşdü. Şəmkir şəhərinin 37 min əhalisinin 12 mini mərkəzləşmiş qaydada 2-3 saatlıq cədvəl əsasında içməli su alırdı. Şəhərdə kanalizasiya sistemi mövcud olmamışdır.

“Şəmkir şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi” 2035-ci il perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla 47 min nəfərin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına hesablanmışdır. Layihəyə uyğun olaraq Cəyir çayının hövzəsində yeni drenaj sistemi yaradılmış, magist-

ral, anbarlararası su xətləri çəkilmişdir. İçməli suyun şəhərə özüaxımlı rejimdə verilməsi üçün relyef baxımından yüksək nöqtələrdə ümumi həcmi 7 min kubmetr olan 4 su anbarı inşa edilmiş, eyni zamanda, mövcud 2 anbar əsaslı təmir olunmuşdur. Layihə çərçivəsində yeni xlorlayıcı qurğu və laboratoriya binası tikilmişdir. Yeni layihəyə əsasən, şəhərə saniyədə 200 litr su verilməkdir ki, bu da istehlakçıların tələbatını tam ödəyəcəkdir. Dövlətimizin başçısı layihə ilə bağlı görülmə işləri əks etdirən videoçarxa və Şəmkir rayonunun çirkab su-təmizləyici qurğusunun məktinə baxmışdır.

Qeyd edilmişdir ki, Şəmkir şəhərində inşası nəzərdə tutulmuş 235 kilometr uzunluğundakı şəhərdaxili su şəbəkəsinin 100 kilometrlik hissəsinin tikintisi yekunlaşmış, 6900 ünvanadan 2800-ü şəbəkəyə qoşulmuş, 2500 ədəd smart-kart tipli sayğac quraşdırılmışdır. Şəhərdaxili şəbəkənin hazır olan hissəsinə yeni mənbədən içməli suyun verilməsinə başlanılmışdır. Şəmkir şəhərində inşası nəzərdə tutulan 203 kilometr kanalizasiya şəbəkəsinin 115 kilometrlik hissəsində işlər başa çatmışdır. Tullantı suları şəhərin kənarında inşa edilən təmizləyici qurğuya ötürülməkdir. İcrasına 2011-ci ilin oktyabrında başlanılan layihə 2014-cü ildə başa çatdırılacaqdır.

Layihələrlə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev Şəmkir şəhərinə içməli suyun verilməsini bildiren düyməni işə salmışdır.

Sentyabrın 16-da Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin mərkəzi laboratoriyasının yeni binasının açılışında iştirak etmiş, "+ 110 qərb" su anbarı ərazisində salınacaq parkın layihəsi ilə tanış olmuşlar.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin laboratoriyalarında analizləri vahid sistemdə qeydiyyata almaq, tam əhatəli informasiya bazası yaratmaq, uzaq məsafələrdə analizlər aparmaq üçün texniki imkanları genişləndirmək məqsədilə 2011-ci ildə mərkəzi laborato-

rətdir. Bu bölmələrin hər birində mikrobioloji və fiziki-kimyəvi analiz şöbələri yerləşir. Laboratoriyada beynəlxalq səviyyədə tanınmış şirkətlərin avadanlığı quraşdırılmışdır. Bu avadanlığın köməyi ilə içməli və tullantı suların fiziki-kimyəvi və bakterio-oloji göstəricilərini təyin etmək mümkündür.

Qeyd olunmuşdur ki, regionun ən müasir laboratoriyasında qu-

Mərkəzi Laboratoriyanın yeni binası istifadəyə verilmişdir

riyanın yeni inzibati binasının inşasına başlanılmışdır. Paytaxtın Yasamal rayonu ərazisində yerləşən, ümumi sahəsi 1800 kvadratmetr olan yeni bina yüksək standartlara uyğun şəkildə inşa edilmişdir.

Prezident İlham Əliyev laboratoriyanın yeni inzibati binasının rəmzi açılışını bildiren lenti kəsmişdir.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov layihə əsasında görülən işlər barədə dövlət başçısına məlumat verərək bildirmişdir ki, bina içməli və tullantı su bölmələrindən iba-

raşdırılmış "ICP-MS" cihazı vasitəsilə insan orqanizmi üçün olduqca təhlükəli sayılan toksik xarakterli ağır və digər metallar dəqiqliklə təyin olunur.

Bildirilmişdir ki, əgər əvvəllər içməli suyun 27, tullantı sularının 26 parametri olmaqla ümumilikdə 53 parametr üzrə tədqiqatlar aparılırdısa, yeni laboratoriyada 138, o cümlədən içməli suyun 84, tullantı sularının 54 parametri təyin edilir.

Laboratoriyanın mikrobioloji analizlər otağında isə təhlükəli bakteriyalar təyin olunur. Tullantı suları bölmə-

sində həm fiziki, həm də kimyəvi analizlər aparılır. Laboratoriya insan sağlamlığının və ətraf mühitin qorunması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Burada Abşeron yarımadasını içməli su ilə təmin edən mənbələr, sutəmizləyici qurğular, su anbarları, həmçinin təhsil, səhiyyə müəssisələri və ictimai işə obyektləri daxil olmaqla 1800-dək ünvandan dövrü olaraq, eləcə də istehlakçıların müraciətləri əsasında müəyyən olunmuş yerlərdən götürülmüş nümunələrin təhlil edilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Yeni laboratoriya qurular-kən respublikanın regionlarında istənilən ərazidə və şəraitdə analizlərin aparılması imkanları da təmin edilmişdir. Bu məqsədlə səyyar laboratoriya kimi fəaliyyət göstərən 2, su nümunələrinin daşınması üçün isə 4 xüsusi təyinatlı nəqliyyat vasitəsi alınmışdır. Hazırda səyyar laboratoriyalar vasitəsilə rayon mərkəzlərində və kəndlərdə su nümunələrinin analizləri aparılır.

"Azərsu" ASC sədri Qorxmaz Hüseynov bildirmişdir ki, burada regionlarda yaradılacaq

müasir laboratoriyalar üçün kadrların hazırlanması, eləcə də kimya, biologiya və ekologiya sahələri üzrə tələbələrə təlim və təcrübə kurslarının keçirilməsi üçün də lazımı şərait yaradılmışdır.

Sonra Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva "+ 110 qərb" su anbarının ərazisində salınacaq yeni parkın layihəsi ilə tanış olmuşlar. Dövlət başçısına salınacaq park barədə məlumat verilmişdir. Bildirilmişdir ki, layihələndirilən parkın sahəsi 62 min kvadratmetrə yaxındır. Bunun yarından çox hissəsini yaşıllıqlar təşkil edəcəkdir. Park ərazisində müxtəlif növ ağac və dekorativ bitkilər əkiləcəkdir. Parkda idman və gimnastika ilə məşğul olmaq üçün meydança yaradılacaqdır. İdman meydançasında müxtəlif trenajorlar quraşdırılacaqdır. Burada uşaqlar üçün əyləncə meydançası da yaradılacaqdır. 10 fəvvarənin quraşdırılacağı parkda avtomobil dayanacağı inşa olunacaq, ən müasir işıqlandırma sistemi yaradılacaqdır. Parkda gün ərzində beş min nəfərin istirahəti üçün lazımı şərait yaradılacaqdır.

Quba şəhərinin su və kanalizasiya sistemlərinin

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Quba Sukanal İdarəsinin binasında yaradılmış şəraitlə tanış olmuşlar

Sentyabrın 18-də Prezident İlham Əliyev Quba şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsinin başa çatdırılması münasibətilə təşkil olunan mərasimdə iştirak etmişdir.

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov dövlətimizin başçısına məlumat vermişdir ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı çərçivəsində bölgələrdə əhalinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir. Proqram çərçivəsində həyata keçirilən “Quba şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması” layihəsi də 2035-ci ilədək perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla Quba şəhəri və rayonun Qırmızı qəsəbə, Mirzəməmmədkənd və Timiryazev kəndlərində 46 min sakinin su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılmasına hesablanmışdır. Layihə çərçivəsində

rin tətbiqi ilə idarə ediləcəkdir. Bu sistem dünyanın iki nüfuzlu müsabiqəsinin qalibi olmuşdur.

Quba şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşdirilmiş və işlər 22 ay müddətində başa çatdırılmışdır. Layihəyə əsasən, Quba şəhərini və ətraf yaşayış məntəqələrini fasiləsiz və keyfiyyətli içməli su ilə təmin etmək üçün su mənbəyi Qudyalçay seçilmişdir. Suyun özüaxımlı nəqli nəzərə alınaraq şəhərin şimal hissəsində Qudyalçayın məcrasında 2435 metr uzunluğunda drenaj tipli suqəbuledici qurğu tikilmişdir. Su mənbəyindən paylayıcı anbara qədər ümumi uzunluğu 6450 metr olan iki paralel magistral su xətti çəkilmişdir. Əhalini fasiləsiz içməli su ilə təmin etmək üçün Quba şəhərində relyef baxımından ən yüksək ərazidə

Su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin vahid mərkəzdən idarə edilməsi üçün yaradılmış “SCADA” sistemi vasitəsilə suyun mənbədən istehlakçıyadək ötürülməsi onlayn rejimdə tənzimlənir.

Quba Sukanal İdarəsi üçün müasir tələblərə cavab verən yeni inzibati bina tikilmişdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva idarənin binasında yaradılmış şəraitlə tanış olmuşdur.

Məlumat verilmişdi ki, ümumi sahəsi 1150 kvadratmetr olan binada müasir tələblərə cavab verən “SCADA” idarəetmə mərkəzi yaradılmışdır. Bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərdən biri də Coğrafi İnformasiya Sisteminin yaradılmasıdır. Quba şəhərində də tətbiq olunmuş bu sistem sayəsində gələcəkdə bütün şəbəkə infrastrukturunu coğrafi məlumatlar bazasına əsaslanan rəqəmsal xəritələ-

ümumi tutumu 14 min kubmetr olan dörd anbar inşa edilmişdir. Layihə çərçivəsində Quba şəhərində ümumi uzunluğu 190 kilometr olan paylayıcı su şəbəkəsi yaradılmış, 9525 ünvana ev birləşmələri verilmiş, 8900 abunəçi smart-kart sayğacı ilə təmin olunmuşdur. Layihəyə uyğun olaraq Quba şəhərində 216 kilometr uzunluğunda kanalizasiya şəbəkəsi yaradılmış və bütün ünvanlar şəbəkəyə qoşulmuşdur. Hazırda şəhərdə toplanan tullantı suları mövcud kollektorlar vasitəsilə axıdılır. Gələcəkdə tullantı suları Xaçmaz şəhəri yaxınlığında inşa ediləcək çirkab sutəmizləyici qurğuya ötürüləcəkdir.

Yenidən qurulması layihəsi başa çatmışdır

Prezident İlham Əliyevə "SCADA" sistemi barədə də məlumat verilərək bildirilmişdir ki, su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin vahid mərkəzdən idarə edilməsi üçün yaradılmış sistem vasitəsilə suyun mənbədən istehlakçıyaqədötürülməsi onlayn rejimdə tənzimlənir. Bu sistem vasitəsilə anbarlarda suyun həcmi, siyirtmələrin işçi vəziyyəti, anbar çıxışlarında və şəbəkədəki təzyiq, anbarlardakı su ehtiyatının həcmi avtomatik idarə olunur. Eyni zamanda, xətlərdə baş verən qəza hallarının koordinatları qeydə alınır, problemin operativ aradan qaldırılması təmin edilir. Yeni sistem qəza

aradan qaldırılan müddətdə su təchizatında fasilə verilən əraziləri də dərhal müəyyən edir. "Azərsu" ASC tərəfindən su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin istismarında ən müasir sistem tətbiq edilir. Bu sırada mühüm yer tutan Coğrafi İnformasiya Sistemi coğrafi məlumat bazası rolunu oynayır. Bu si-

stem "Azərsu" ASC-də istifadə olunan Müştəri Məlumat, "SCADA", Elektron Kargüzarlıq, Mühafizə və Təhlükəsizlik Sistemləri kimi digər məlumat bazaları ilə inteqrasiya olunaraq abonentlərin xəritə üzərində təsviri, "qaynar xətt"ə daxil olan müraciətlərin operativ şəkildə idarə olunması, baş verən qəzalara dərhal müdaxilə edil-

məsi və aradan qaldırılmasına nəzarət, su və kanalizasiya infrastrukturunda olan hər bir obyekt haqqında ətraflı məlumatın əldə edilməsinə şərait yaradır.

Sonra Prezident İlham Əliyev şəbəkəyə suyun verilməsini bildiren düyməni işə salmışdır.

Bildirilmişdir ki, idarənin binasında müasir tipli yeni laboratoriya da qurul-

muşdur. Burada içməli suyun vacib 14 parametri öyrəniləcəkdir. Daha geniş və dəqiq analizlərin aparılması zərurəti yarandıqda nümunələr xüsusi təyinatlı maşınlarla Bakıdakı Mərkəzi Laboratoriyaya göndəriləcəkdir. İdarənin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi məqsədilə 11 nəqliyyat vasitəsi və xüsusi texnika alınmışdır.

Qeyd edək ki, Quba şəhərinin əvvəlki su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunu 1950-ci illərdə yaradılmışdır. 60 il istismar olunmuş su təchizatı və kanalizasiya sistemləri istifadəyə yararsız vəziyyətə düşmüşdür. Yeni layihənin icrasına qədər şəhərə içməli su böyük fasilələrlə verilirdi.

Prezident İlham Əliyev Naftalan şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimində iştirak etmişdir

Sentyabrın 10-da Naftalan şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimi keçirilmişdir. Tədbirdə iştirak edən Prezident İlham Əliyev "Naftalan şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması" layihəsini əks etdirən stendlərə baxmışdır.

"Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov bildirmişdir ki, şəhərdə su təchizatı və kanalizasiya sistemləri 1970-ci illərdə yaradılmışdır. Şəhərə içməli su Çəkil kəhri-zindən və subartezian quyulardan verilir. Naftalanda su şəbəkəsinin uzunluğu 47 kilometrdir. 16 kilometrlik kanalizasiya şəbəkəsi şəhərin kiçik bir hissəsini əhatə edir və istismara yararsızdır.

Naftalan şəhəri əhalisinin sayı 9 min nəfərdir və onların 81 faizi mərkəzləşmiş qaydada içməli su ilə təmin olunurdu. Şəhər əhalisinə içməli su sutkada 4-5 saatlıq qrafik

əsasında verilirdi. Azərbaycan hökuməti ilə Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin birgə maliyyə-ələşdirdiyi "Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" çərçivəsində həyata keçirilir.

Layihə 2035-ci ilə - perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla Naftalan şəhərində 9,8 min, Qasımbəyli və Qaşaltı-Qaraqoyunlu kəndlərində isə 3200 nəfər olmaqla, ümumilikdə 13 min sakinin su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərinin əsaslı şəkildə yaxşılaşmasına hesablanmışdır. Layihəyə uyğun olaraq Naftalan şəhərinə və ətraf kəndlərə içməli su yeni mənbədən - Ballıqayadan verilir. Şəhərin dayanıqlı su təchizatı üçün Ballıqaya-Goranboy kəmərinə 8 kilometr uzunluğunda magistral su xətti çəkilmiş, hər birinin

həcmi 3 min kubmetr olan iki anbar tikilmişdir. Şəhərə saniyədə 54 litr su gətirilir ki, bu da istehlakçıların tələbatını tam ödəməyə imkan verir. Şəhərdə toplanan çirkab suların axıdılması məqsədi ilə 33 kilometr uzunluğunda kanalizasiya şəbəkəsi də yaradılacaqdır. İndiyə qədər kanalizasiya şəbəkəsinin 10 kilometrlik hissəsində işlər başa çatdırıl-

mışdır. Tullantı sularının təmizlənməsi məqsədilə məhsuldarlığı sutkada 10 min kubmetr olan çirkab su təmizləyici qurğu inşa olunacaqdır. Layihə üzrə işlərin 2015-ci ilin əvvəllərində başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Prezident İlham Əliyev Naftalan şəhərinə içməli suyun verilməsini bildiren düyməni basmışdır.

Yardımlı şəhərinə yeni çəkilmiş içməli su xəttinin açılışı olmuşdur

Sentyabrın 5-də Prezident İlham Əliyev Yardımlı şəhərinə çəkilmiş yeni içməli su xəttinin açılışı münasibətilə Gənclər Parkında təşkil olunan mərasimdə iştirak etmişdir.

Dövlət başçısı rayon ictimaiyyətinin

töhfələr verəcəyini qeyd etmişdir.

Sonra Prezident İlham Əliyev Yardımlı rayonunun su təchizatının və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulmasının texniki göstəriciləri, şəhərin su təchizatı sisteminin baş planını əks

nümayəndələri ilə görüşmüşdür. Son illərdə Yardımlıda həyata keçirilən mühüm infrastruktur layihələrindən danışan Prezident İlham Əliyev dağ kəndlərinə qaz xətlərinin çəkilməsinin, yolların abadlaşdırılmasının, yaşayış məntəqələrinin su təchizatının yaxşılaşdırılmasının rayonun sosial-iqtisadi inkişafına

ətdirən stendlərlə tanış olmuşdur. Dövlət başçısına məlumat verən "Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Əhməd Əhmədzadə bildirmişdir ki, layihənin birinci mərhələsində rayon mərkəzini təchiz edən magistral içməli su xətti və diametri 300-400 millimetr olan kanalizasiya kollektorunun çəkilməsi, qalan digər işlərin isə 2014-cü ildə yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Əhalini içməli su ilə təmin etmək məqsədilə Yardımlı rayonu ərazisində yerləşən Viləşçayın məcraltı sularından istifadə olunur. Layihəyə əsasən şəhərə 24 saat ərzində adambaşına 150 litr içməli suyun verilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Prezident İlham Əliyev Yardımlı rayonuna içməli suyun verilməsini bildiren düyməni işə salmışdır.

Asiya İnkişaf Bankının nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir

Sentyabrın 11-də "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində Azərbaycanda səfərdə olan Asiya İnkişaf Bankının icraçı direktoru Antoni Beykerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir.

Görüşdə "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov Asiya İnkişaf Bankının ölkəmizdə həyata keçirilən infrastruktur layihələrində yaxından iştirak etdiyini xatırladaraq bankın su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələrində iştirakını yüksək qiymətləndirmişdir. Səhmdar Cəmiyyətin sədri "Su təchizatı və kanalizasiya investisiya proqramı" çərçivə-

sində işlərin keyfiyyətli icrasının təmin edilməsi üçün bütün lazımi tədbirlərin görüldüyünü diqqətə çatdırmışdır.

Asiya İnkişaf Bankının icraçı direktoru Antoni Beyker "Su təchizatı və kanalizasiya xidmətləri" layihəsinin icrası ilə yaxından tanış olduğunu qeyd edərək bildirmişdir ki, bu layihə tezliklə istehlakçıların içməli su təchizatının və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına öz töhfəsini verəcəkdir.

Görüşdə layihənin icra vəziyyəti və maliyyələşmə məsələləri ətrafında müzakirələr aparılmışdır.

Qeyd edək ki, Azərbaycan hökumətinin Asiya İnkişaf

Bankı ilə birgə maliyyələşdirdiyi "Şəhər su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" və "Su təchizatı və kanalizasiya investisiya proqramı" çərçivəsində Göyçay, Ağdaş, Beyləqan, Ağcabədi və Balakən şəhərlərinin su təchizatı və kanalizasiya

sistemlərinin yenidən qurulması nəzərdə tutulur. Bu layihələr çərçivəsində Göyçay, Ağdaş və Beyləqan şəhərlərində tikinti-quraşdırma işləri davam etdirilir. Ağcabədi və Balakən şəhərlərində isə layihənin icrasına hazırlıq işləri görülür.

İlk "Yay məktəbi" uğurla başa çatmışdır

"Azərsu" ASC ilə Azərbaycan Məmarlıq və İnşaat Universiteti (AzMİU) arasında "Təhsil, elm, ixtisasartırma və əmək məşğulluğu sahəsində əməkdaşlığa dair" müqaviləyə uyğun olaraq Səhmdar Cəmiyyətdə təşkil olunmuş ilk "Yay məktəbi" proqramı uğurla başa çatmışdır. 2 ay davam edən proqram çərçivəsində universitetin meliorasiya və su təsərrüfatı tikintisi

mühəndisliyi ixtisası üzrə təhsil alan 20 tələbə "Azərsu" ASC-nin müəssisə və təşkilatlarında istehsalat prosesləri ilə əyani tanış olmuşlar.

Proqram çərçivəsində I və II Bakı su kəmərləri, Kür sutəmizləyici qurğular kompleksi, "H.Z.Tağıyev adına Su Kəmərləri" İdarəsinin nasos stansiyaları, Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəməri, Ceyranba-

tan sutəmizləyici qurğular kompleksi, Hövsan Aerasiya Stansiyası və digər müəssisələrə səfərlər təşkil olunmuşdur. İstehsalat sahələrində tələbələrə su kəmərlərinin qidalanma mənbəyi və rejimi, suyun keyfiyyəti, nəqli və digər məsələlərlə bağlı ətraflı məlumat verilmişdir. Səfər çərçivəsində tələbələrə müşayiət edən "Azərsu" ASC-nin mütəxəssisləri onları maraqlandıran sualları cavablandırmışdır.

İlk "Yay məktəbi" proqramının yekunları ilə əlaqədar "Azərsu" ASC-də tələbələrə görüş keçirilmişdir. Tədbirdə qeyd olunmuşdur ki, istehsalat sahələri ilə tanışlıq tələbələrdə böyük təəssürat yaratmış, onlar geniş təcrübə biliklərə yiyələnmişlər. Proqramdan əvvəl və sonra keçirilmiş qiymətləndirmənin nəticələri müqayisə edilmiş, istehsalat prosesləri ilə əyani tanışlığın tələbələrin bilik səviyyələrinə müsbət təsir etdiyi bildirilmişdir.

Qeyd edək ki, hər il keçiriləcək "Yay məktəbi" proqramına AzMİU-nun II-IV kurs tələbələri cəlb olunacaq. Təhsili müvəffəqiyyətlə başa vuran, təcrübə biliklərə malik məzunlar Səhmdar Cəmiyyətin müxtəlif idarə və təşkilatlarında işə qəbul ediləcəklər.

Cəbhə xəttində yerləşən Tapqaraqoyunlu kəndinin içməli su problemi həll edilmişdir

“Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti rayon mərkəzləri və onlara yaxın kəndlərlə yanaşı cəbhə bölgəsində yerləşən, eləcə də içməli sudan daha çox əziyyət çəkən kəndlərin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində layihələr həyata keçirir.

Səhmdar Cəmiyyətin Təxirəsalınmaz Tədbirlər Proqramına uyğun olaraq cəbhə xəttindən bir neçə yüz metr məsafədə yerləşən Goranboy rayonunun Tapqaraqoyunlu kəndinin içməli su probleminin birdəfəlik həlli məqsədilə həyata keçirilən layihənin icrası uğurla başa çatdırılmışdır. Yeni infrastrukturun istismara verilməsi ilə əlaqədar tədbir keçirilmişdir.

Tədbirdə çıxış edən Goranboy rayon icra hakimiyyətinin başçısı Nizaməddin Quliyev layihənin başa çatması və kəndə içməli suyun verilməsi münasibətilə sakinləri təbrik etmiş, “Azərsu” ASC tərəfindən layihənin icrasının qısa müddətdə başa çatdırılmasını yüksək qiymətləndirmişdir: “Cəbhə xəttində yerləşən Tapqaraqoyunlu kəndinin sakinləri uzun illərdir içməli sudan əziyyət çəkirdi. “Azərsu” ASC-nin həyata keçirdiyi layihə üzrə işlər qısa müddətdə başa çatmış, kənd əhalisinin içməli su

problemi həllini tapmışdır”.

“Azərsu” ASC-nin “Birləşmiş Sukanal” MMC-nin direktoru Etibar Məmmədov bildirmişdir ki, “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq bölgələrdə, xüsusilə ucqar kəndlərdə içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində təxirəsalınmaz tədbirlər görülür: “**Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin əhalinin fasiləsiz və keyfiyyətli içməli su ilə təmin edilməsi barədə tapşırıqlarına uyğun olaraq daha bir ucqar kənddə - Goranboy rayonunun Tapqaraqoyunlu kəndində su təchizatı infrastrukturunu yaradılmışdır. Cəbhə xəttində yerləşən bu kəndin sakinləri uzun illərdir içməli sudan əziyyət çəkirdi. Bundan sonra kənd sakinləri keyfiyyətli içməli sudan fasiləsiz olaraq istifadə edə biləcəklər”.**

Tədbirdə çıxış edən sakinlər kəndə içməli suyun verilməsini böyük sevinclə qarşılamış, bu problemin həllinə göstərdiyi diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərlərinə, “Azərsu” ASC-nin kollektivinə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Goranboy rayonunun Tapqaraqoyunlu kəndinin su təchizatı sisteminin yaradılması layihəsinə əsasən istehlakçıların dayanıqlı və keyfiyyətli su ilə təmin edilməsi üçün su mənbəyi kimi kəndin yaxınlığından keçən Ballıqaya-Goranboy magistral su xətti seçilmişdir.

Buradan Tapqaraqoyunlu kəndinə 14 km uzunluğunda magistral su xətti çəkilmişdir. Kənd əhalisini fasiləsiz və özüaxımlı rejimdə içməli su ilə təmin etmək məqsədi ilə hər birinin tutumu 300 kubmetr olan 2 ədəd su anbarı inşa edilmişdir, müxtəlif diametrlı borularla 35,6 km uzunluğunda paylayıcı şəbəkə yaradılmış və 800 ünvana birləşmə verilmişdir. Bununla da Tapqaraqoyunlu kəndinin 2400 sakini 24 saat fasiləsiz içməli su ilə təmin olunmuşdur.

Qeyd edək ki, indiyə qədər yerli əhali içməli suyu Ermənistan ordusunun nəzarətində olan ərazilərdən axıb gələn İncə çayından ayrılmış arxdan və bir ədəd artezian quyusundan götürürdü.

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq şəhər və rayon mərkəzlərində, eləcə də kənd yaşayış məntəqələrində genişmiqyaslı işlər həyata keçirir. Belə layihələrdən biri də Masallı rayonunun 23 kəndini əhatə edir. Rayonun Muğanlı zonasında yerləşən və içməli sudan kəndə çəkən Şərəfə, Həsənli, Hacıtəpə, Sığıncaq, Ərəb, Xırmandalı, Məmmədyanlı, Təkdəm, Köçəkli Kürdəbəzli, Eminli, Qarğalıq, Şəhriyar, Dəlləkli, Xallıcalı, Ağakışibəyli, Bala Təklə, Alışanlı, Ətçələr, Birinci Səmədxanlı, İkinci Səmədxanlı, Təklə, Qədirli kəndlərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması layihəsinin icrasına başlanılmışdır.

Masallı rayonunun 23 kəndində 30 mindən çox sakinin su təchizatının yaxşılaşdırılmasına hesablanmış layihənin icrasına cari ilin avqust ayında başlanmışdır. Layihəyə əsasən kənd sakinlərinə içməli su Viləşçay hövzəsində inşa edilən sutəmizləyici qurğudan verilməkdədir. Yaşayış məntəqələrini özünəməxsus rejimdə su ilə təmin etmək üçün ümumi həcmi 10 min kubmetr olan 2 su anbarı tikiləcəkdir. Su mənbəyindən yaşayış

məntəqələrinə müxtəlif diametrlə borularla 19,4 km uzunluğunda magistral su xəttinin çəkilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Layihənin icrasına başlandıqdan indiyədək magistral xəttin 2,5 km-lik hissəsində tikinti-quraşdırma işləri başa çatdırılmışdır. İlkin mərhələdə kəndlərdə bulaqlar quraşdırılacaq, növbəti mərhələdə kənddaxili paylayıcı şəbəkə qurulacaqdır. Layihə üzrə işlərin 2014-cü ildə başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Növbəti mərhələdə anbar kompleksindən Ərkivan-Qızılağac kəndləri istiqamətində ikinci magistral su xəttinin çəkilməsi də planlaşdırılır. Bu xətt istismara verildəndən sonra Masallı rayonunun bu mənbədən su alan kəndlərinin sayı 38-ə, əhalinin sayı isə 50 min nəfərə çatacaqdır.

Qeyd edək ki, Muğanlı zonasında yerləşən kəndlərin sakinləri içməli suyu ya maşınlarla alır, ya da böyük çətinliklərlə uzaq məsafədən müxtəlif vasitələrlə daşıyırlar.

Qeyd edək ki, Muğanlı zonasında yerləşən kəndlərin sakinləri içməli suyu ya maşınlarla alır, ya da böyük çətinliklərlə uzaq məsafədən müxtəlif vasitələrlə daşıyırlar.

Masallı və Yardımlıda 38 kəndin içməli su problemi həll olunur

Yardımlı rayonunun içməli su çatışmazlığından əziyyət çəkən 15 kəndində su təchizatı sistemlərinin yaradılması layihəsinin icrasına başlanmışdır.

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin həyata keçirdiyi layihə rayonun Osnakəran, Bürzünbül, Vərgədüz, Əngövül, Vərov, Yolacaq, Separadi, Keçələkəran, Bilnə, Bozayran, Dəryavar, Sırıq, Anzov, Hamarkənd və Zəngənə kəndlərində 12 min nəfərin keyfiyyətli və dayanıqlı içməli su ilə təmin edilməsini nəzərdə tutur. Qeyd edək ki, hazırda bu kəndlərin sakinləri içməli suyu

böyük çətinliklərlə uzaq məsafədən müxtəlif vasitələrlə daşıyırlar.

Həyata keçirilən yeni layihəyə əsasən kənd sakinləri mərkəzləşmiş qaydada içməli su ala biləcəklər. Kəndlərə içməli su Sineyir çayı hövzəsindəki bulaqlardan verilməkdədir. Bu məqsədlə mənbədən yaşayış məntəqələrinə müxtəlif diametrlə borularla 8 km uzunluğunda magistral su xətti çəkiləcəkdir. Layihənin icrasına başlandıqdan indiyədək magistral xəttin 5 km-lik hissəsində tikinti-quraşdırma işləri yekunlaşmışdır.

Kənd sakinlərini özünə-

xımlı rejimdə içməli su ilə təmin etmək üçün hər birinin tutumu 500 kubmetr olan 2 ədəd əsas, həmçinin kəndlərin tələbatından asılı olaraq müxtəlif həcmərdə bir neçə kiçik su anbarı tikiləcəkdir.

İlkin mərhələdə kəndlərdə bulaqlar quraşdırılacaq, növbəti mərhələdə kənddaxili paylayıcı şəbəkə qurulacaqdır. Layihə üzrə işlərin 2014-cü ildə başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Yer kürəsinin 71 faizini əhatə edən suyun ümumi həcmi 1 milyard 386 milyon kubkilometrdir. Bunun 96 faizini okean, dəniz və göllərin duzlu suları, cəmi 4 faizini isə şirin sular təşkil edir. İçməyə yararlı suların 70 faizə qədərini buzlaqlar və yeraltı sular təşkil edir.

Yer kürəsində şirin su ehtiyatları məhdud olmaqla yanaşı, qeyri-bərabər paylanmışdır. Dünyanın bəzi ölkələrində şirin su ehtiyac duyulandan daha çoxdur, bəzilərinə isə böyük sıxıntı yaşanır. Şirin suların ən çox olduğu yer Amerika qitəsidir. Bundan başqa, Avropanın şimalı, Asiyanın Sibir hissəsi, ekvatorial yağışların çox olduğu İndoneziya, Malayziya, Filippin və Avstraliya bol şirin sularla zəngin ərazilər hesab olunur. Hazırda illik 8 trln 233 mlrd ton su ehtiyatı olan Braziliya ən zəngin ölkə sayılır. BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının hazırladığı siyahıda 2-ci

miqdarı ölkələrin ümumilikdə su mənbələrindən daha əhəmiyyətlidir. Dünyada adam başına düşən ən az şirin su ehtiyatı olan ölkələrdən biri Küveytdir. Nefti su-

çok yol getmək məcburiyyətindədir.

Əhali artımı və kənd təsərrüfatının inkişafı ilə əlaqədar 1900-cü illə müqayisədə dünyada şirin sulara tələbat 10

Dünyanın şirin su ehtiyatları

yerdə 4 trln 507 mlrd ton şirin su ehtiyatı olan Rusiya gəlir. Şirin su mənbəyi az olan yerlər ərazisinin çox hissəsi səhralardan ibarət bölgələrdir. Xüsusilə Şimali Afrikada Böyük Səhra, Asiyada Ərəbi-istan çölləri və Pakistan şirin su miqdarının ən az olduğu yerlər hesab olunur.

Əslində adambaşına düşən illik su

yundan daha çox olan bu ölkədə adambaşına ildə 8 ton su düşür. İllik şirin su ehtiyatı 20,8 mln ton olan Küveytin illik neft hasilatı 130,1 mln ton, adam başına neft hasilatı isə 50 tondan çoxdur.

Dünya əhalisinin təqribən 16 faizi, yəni bir milyard insan ən yaxın içməli su mənbəyinə çatmaq üçün 15 dəqiqədən

dəfəyədək artmışdır. Ekspertlərin proqnozlarına görə 2025-ci ilədək şirin suların istifadə göstəricisi 17 faiz yüksələcək. Üstəlik qlobal miqyasda ekoloji problemlərin kəskinləşməsi su mənbələrinin çirklənməsi ilə müşahidə olunur. 1950-ci ildə adambaşına düşən şirin suların həcmi 16,8 min kubmetr olduğu halda 2000-ci ildə bu göstərici 7,3 min kubmetrə düşmüşdür. 2025-ci ildə isə bu rəqəmin 4,8 min kubmetr olacağı proqnozlaşdırılır.

Dünyanın əksər ölkələrində olduğu kimi Azərbaycan ərazisində də içməyə yararlı sular məhdud ehtiyatlara malikdir. Üstəlik içməyə yararlı sular ölkə ərazisində qeyri-bərabər paylanmışdır. Hazırda ölkənin yerüstü su ehtiyatları 30-31 kubkilometr təşkil edir, quraq illərdə isə bu ehtiyat 20,3 kubkilometrə qədər azalır. İçməli su ehtiyatlarının məhdud olmasına və qeyri-bərabər paylanmasına baxmayaraq respublikamızda su qıtlığı müşahidə olunmur. Ölkə əhalisinin içməli su ilə təmin olunması üçün müvafiq infrastruktur yaradılmışdır və bu istiqamətdə işlər davam etdirilir.

